

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Hegedűs András ügyvéd által képviselt felperesnek az I. rendű alperes, dr. Urbán Dániel jogtanácsos által képviselt II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. február 22. napján kelt 9.G.41.970/2010/3. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit - a perköltségre is kiterjedően - részben megváltoztatja, a II. rendű alperesnek fizetendő marasztalás összegét 12.433.535,- (Tizenkettőmillió-négyszázharmincháromezer-ötszázharmincöt) Ft-ról 6.190.081,- (Hatmillió-egyszázkilencvenezer-nyolcvanegy) Ft-ra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 1.373.000,- (Egymillió-háromszázhetvenháromezer) Ft első- és másodfokú részperköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 1.006.000,- (Egymillió-hatezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket fizessen meg az államnak az adóhatóság külön felhívására.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 431.200,- (Négyszázharmincegyezer-kettőszáz) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket fizessen meg az államnak az adóhatóság külön felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és az I. rendű alperes 2008. június 12-én vállalkozási szerződést kötöttek 1 db M. busz átépítésére, bruttó 10.380.163,- Ft vállalkozási díjért. A megállapodásnak megfelelően a megrendeléskor 3.760.800,- Ft foglalót, míg a vállalkozási díj további részét a munkálatok megkezdésekor, illetőleg a gépkocsi átvételekor kellett fizetnie a felperesnek. Ugyanezen a napon a felperes a II. rendű alperessel lízingszerződést kötött, amelyben szállítóként a P. Kft. szerepelt és a bruttó vételárat 20.898.948,- Ft-ban határozták meg, a futamidőt 60 hónapban, és annak 2. számú melléklete tartalmazta a teljes lízingdíjat, az induló lízingdíjat, a havi lízingdíjakat, a szerződéskötési díjat, ezek esedékességét. A jármű átadás-átvételére 2008. június 9-én került sor a felperes részéről, míg a jármű vételáraként meghatározott 10.518.785,- Ft-ot a II. rendű alperes a P. Kft.-nek fizette ki az ugyanezen a napon kiállított számla alapján.

A felperes 2008. június 16-án rendelkezett arról, hogy részben a 825.000,- Ft, részben a 2.935.800,- Ft már teljesített pénzbeni szolgáltatását egyrészt a P. Kft., másrészt az I. rendű alperes közreműködésével a II. rendű alperes javára vezessék át a lízingszerződésben foglalt kötelezettség teljesítéseként, az induló díj összegeként.

Mivel az I. rendű alperessel kötött vállalkozási szerződésben a teljesítés határidejét az előleg megfizetésétől számított nyolc hétben határozták meg, a felperes kifogásának bejelentését követően az I. rendű alperes a 2008. szeptember 24-én kelt levelében elismerte, hogy a munkák jobban elhúzódtak, mint azt a szerződésben vállalta. A gépjármű átépítésének határidejét 2008. október 10-re tűzte ki.

A felek képviselői által aláírt jegyzőkönyv szerint 2008. október 10-én azt állapították meg, hogy az autóbusz az akkori állapotában nem volt átvehető, ugyanezt rögzítették 2008. november 7-én is.

A 2008. november 27-én felvett jegyzőkönyvben a II. rendű alperes a felperest arról tájékoztatta, hogy a lízingszerződés alapján fennálló 10.380.163,- Ft kötelezettségének az I. rendű alperes részére 2008. június folyamán kompenzációval tett eleget.

A felperes az I. rendű alperes mulasztására tekintettel a vele kötött vállalkozási szerződéstől 2009. január 8-án elállt arra hivatkozással, hogy a kitűzött póthatáridők is eredménytelenül teltek el. Ezen szerződéstől való elállást a II. rendű alperessel kötött finanszírozási szerződés megszüntetésének is tekintette.

Ugyanezen a napon a II. rendű alpereshez írt levelében, hivatkozva a vállalkozási szerződéstől azonnali hatállyal történt elállására, előadta, hogy a pénzügyi lízingszerződés teljesítése objektív okokból lehetetlenné vált, mivel az esedékes lízingdíjak megfizetésére nem képes. Nincs abban a helyzetben, hogy az I. rendű alperest a szerződésszerű teljesítésre rá tudja szorítani, mivel a vállalkozási szerződéssel ellentétben a vállalkozási díj utolsó 50 %-át nem a szerződés teljesítésével egyidejűleg, hanem azt jóval megelőzően megfizette az I. rendű alperesnek. A pénzügyi lízingszerződés teljesítésének lehetetlenné válása miatt

szabadul a II. rendű alperes felé fennálló tartozása alól a Ptk. 312. § (3) bekezdése alapján. Egyúttal az I. rendű alperes részére a kompenzációval történő fizetést jogellenesnek tartotta.

A felperes a lízingszerződés alapján az első négy lízingdíj fizetési kötelezettségének eleget tett, az ötödiket már nem fizette ki. A II. rendű alperes a 2009. január 26-án kelt levelével a felperes összes tartozását 22.433.535,- Ft-ban jelölte meg.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2009. február 17-én benyújtott és módosított keresetében az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 8.953.772,- Ft, ebből 7.520.000,- Ft után 2008. november 1-től, 1.269.366,- Ft után 2008. november 1-től, 56.406,- Ft után 2009. január 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére azzal, hogy 108.000,- Ft után késedelmi kamatra nem tartott igényt.

Az I. rendű alperessel szemben arra hivatkozott, hogy a teljesítéssel késedelembe esett, a kitűzött póthatáridők is eredménytelenül teltek el, ezért elállásával felbontotta a szerződést, amelynek következtében a szerződés megszűnt. A 7.520.000,- Ft a foglaló összegének a kétszerese, míg 1.286.855,- Ft a késedelemmel okozott kára.

A II. rendű alperessel szemben jogcímként a Ptk. 339. §-a szerinti kártérítést jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes a közte és az I. rendű alperes között létrejött vállalkozási szerződéssel kapcsolatban az általános együttműködési kötelezettségét nem teljesítette. Kifogásolta, hogy a II. rendű alperes annak ellenére alkalmazott kompenzálást, amit önmagában jogellenesnek tartott, hogy tudnia kellett az I. rendű alperes késedelméről, illetőleg az I. rendű alperes és a közte fennálló jogvitáról. A II. rendű alperes a kárenyhítési kötelezettségét akkor teljesítette volna, ha lehetőséget ad arra, hogy az I. rendű alperes által félbehagyott munkát mással befejeztesse. A megrendelt és kialakítandó buszt munkaeszközként kívánta használni, a használatból kitermelve az esedékes törlesztő részleteket is. Álláspontja szerint a II. rendű alperesnek kötelezettsége lett volna visszatartani a hátralevő munkával arányos részt, és teljesítésigazolás hiányában nem is fizethetett volna. Kifogásolta, hogy a kompenzálás alapjául szolgáló okiratokat nem mutatták be neki. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy számviteli fegyelmet sértő, ha a beszámítás bizonylatok és szerződés nélkül történik.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

A II. rendű alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte. Előadta, hogy a lízingszerződés alapján őt illette meg a felmondás joga, amit 2009. február 2-án gyakorolt is. Vitatta, hogy jogellenes magatartást tanúsított volna a felperessel szemben, továbbá, hogy az I. rendű alperes és a felperes közötti szerződés felbontásával összefüggésben pénztartozás teljesítésére lenne köteles; egyúttal viszontkeresetet terjesztett elő.

Módosított viszontkeresetében a felperest 12.433.535,- Ft tőke és ennek 2009. február 3-tól a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta,

hogy a lízingszerződésből eredő kötelezettségét teljesítette, leszállította a járművet és kifizette a vételárat, amiből 10.518.785,- Ft volt a tényleges vételár, amit a P. Kft.-nek, míg 10.380.163,- Ft átalakítás költséget az I. rendű alperesnek fizetett ki. A felperes a lízingdíj fizetési kötelezettségének 2008. október 28-tól nem tett eleget, ezért mondta fel azonnali hatállyal a szerződést, amit a felperes 2009. február 2-án vett át. Álláspontja szerint a jármű árának megfizetése a teljesítés formájától független, a lízingdíjak fizetése pedig nem harmadik féllel kötött megállapodás feltételeihez kapcsolódott. A szerződés azonnali hatályú felmondásakor a felperesnek 22.433.535,- Ft volt a tartozása. Az elsőfokú eljárás alatt a gépjárművet 11.000.000,- Ft-ért értékesítették, így a módosított viszontkereseti kérelemben megjelölt összeg megfizetésére kérte a felperest kötelezni.

A felperes a II. rendű alperes viszontkeresetének az elutasítását kérte, mivel az általa korábban tett elállási nyilatkozattal, álláspontja szerint a szerződés megszűnt. Azt nem vitatta, hogy a lízingszerződés alapján összegszerűségben a II. rendű alperes helyesen számolt, azonban álláspontja szerint nem áll fenn tartozása, mert a lízingszerződés teljesítése lehetetlenné vált.

A Fővárosi Bíróság a 2011. február 22-én kelt 9.G.41.970/2010/3. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 8.953.772,-Ft-ot és ennek 7.520.000,- Ft részében 2008. november 1-től, 1.269.366,- Ft részében 2008. november 1-től, 56.406,- Ft részében 2009. január 1-től, a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát, valamint 559.600,- Ft perköltséget. A keresetet ezt meghaladóan - a II. rendű alperessel szemben - elutasította. Kötelezte a felperest, hogy a II. rendű alperesnek 15 napon belül fizessen meg 12.433.535,- Ft-ot és ennek 2009. február 3-tól a kifizetés napjáig járó az esedékesség napján irányadó jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő összegű késedelmi kamatát, valamint 1.319.000,- Ft perköltséget. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy leletezés terhe mellett 15 napon belül rójon le 60.000,-Ft eljárási illetéket. Kötelezte egyrészt az I. rendű alperest, hogy 537.200,- Ft eljárási illetéket, másrészt a felperest, hogy 77.200,- Ft eljárási illetéket az államnak külön felhívásra fizessenek meg.

A II. rendű alperessel kapcsolatban a határozata indokolásában rögzítette, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt nem tudta megállapítani, hogy az I. rendű alperessel megkötött és felbontott vállalkozási szerződés visszamenőleges hatályú megszűnésének eredményeként a felperes és a II. rendű alperes között létrejött pénzügyi lízingszerződés is megszűnt volna. A felperes álláspontjával szemben a pénzügyi lízingszerződéssel meghatározott szolgáltatások teljesítése nem vált lehetetlenné. Egy szerződéses célhoz kapcsolt szerződéses érdek elmúlása nem jelenti egyúttal a polgári jogi lehetetlenülés jogi tényét is. Azt a II. rendű alperessel szemben a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a II. rendű alperes olyan jogellenes magatartást tanúsított volna, amely a vállalkozási szerződésen kívül álló félként is kártérítési követelést tett volna esedékessé vele szemben. Önmagában a Ptk. 296. § (1) bekezdésének megfelelően kiadott jognyilatkozatok

közlése nem lehet jogellenes magatartása. A kompenzálás, azaz a beszámítási nyilatkozat kiadása a felperessel szemben kártérítési kötelezettséget nem tett követelhetővé. Mivel a II. rendű alperes, a felperes és az I. rendű alperes közötti vállalkozási szerződésnek nem volt alanya, e szerződés felbontásával járó következményt jelentő módon jogellenes magatartást úgy nem tanúsított, hogy ezzel a felperes károsodását idézte volna elő, ezért a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kártérítési követelést elutasította.

Mivel a 2008. júniusában létrejött pénzügyi lízingszerződés hatálya nem szűnt meg, önmagában a vállalkozási szerződés felbontásával a felperes által sem vitatottan a pénzügyi lízingszerződésből származó fizetési kötelezettségét határidőben nem teljesítette, ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a kiadott egyoldalú nyilatkozatával úgy szüntethette meg a lízingszerződést, hogy azzal - annak tartalma szerint - a felperes tartozása egy összegben esedékessé vált a költségekkel együtt. A felperes a bíróság felhívására a viszontkereset összegszerűségét nem kifogásolta, ezért ezen összeg megfizetésére kötelezte a felperest a lízingszerződés megszüntetésére tekintettel.

A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a viszontkereset elutasítását és a keresetnek megfelelően a II. rendű alperes marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását. A másodfokú eljárásban a fellebbezését kiegészítette azzal, hogy a II. rendű alperes részére megítélt 1.319.000,- Ft összegű perköltség mérséklését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldalával szemben azt állította az elsőfokú eljárásban, hogy a lízingszerződés teljesítése a II. rendű alperesnek felróható okból vált lehetetlenné, ezért vele szemben a viszontkeresetnek nem is lenne helye.

A II. rendű alperes jogellenes, károkozó magatartásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes kifejezetten abból a célból jött létre, hogy kizárólag Mercedes buszokat alakítson át. Az I. rendű alperes így tulajdonképpen a II. rendű alperes saját kizárólagos alvállalkozójának számít.

A 2008. november 27-én felvett jegyzőkönyvben rögzítettekkel kapcsolatban ismételten előadta, hogy kompenzálás, vagyis beszámítás esetén a követelésnek és az ellenkövetelésnek is lejártnak kell lennie, ezt az előírást szegte meg a II. rendű alperes, ezért állította végig következetesen, hogy erre a kompenzációra jogellenesen került sor, mivel a II. rendű alperes az általa ismert vállalkozási szerződés rendelkezéseivel ellentétben a vállalkozási díj utolsó 50 %-át még a teljesítést megelőzően megfizette.

Amennyiben a vállalkozási díj a teljesítéssel arányosan került volna kifizetésre, úgy a felperest védő szerződéses biztosítékok lehetővé tették volna, hogy az autóbusz elkészüljön, és a felperes azzal bevételhez jutva az esedékes lízingdíjakat kifizesse. A II. rendű alperes előteljesítése miatt azonban már nem volt abban a helyzetben, hogy az I. rendű alperest törvényes eszközökkel a szerződésszerű teljesítésre rá

tudja szorítani. A II. rendű alperes pedig az általa is ismert vállalkozási szerződés fizetési feltételeit megszegve kárt okozott a részére.

A II. rendű alperes egyetlen alkalommal sem vitatta azt, hogy közte és az I. rendű alperes között létrejött vállalkozási szerződés tartalmáról tudomása volt. A II. rendű alperes ezen szerződés ismeretében folyósította a kölcsönt. A II. rendű alperes tudta, hogy a vállalkozási szerződésben megállapított teljesítési idő eredménytelenül telt el, és azt az I. rendű alperes többszöri felszólítás ellenére sem teljesítette, továbbá tudomása volt arról, hogy a felperes a vállalkozási szerződéstől azonnali hatállyal elállt. A vállalkozási szerződés nyilvánvaló késedelmes teljesítése esetén a II. rendű alperes kárenyhítésre lett volna köteles oly módon, hogy az I. rendű alperes felé legalább a jövőben esedékes vállalkozási díj hátralévő munkával arányos részét mindenképpen vissza kellett volna tartania.

Hiányzik a II. rendű alperes jóhiszeműsége is, mivel az egyezségi ajánlatát nem fogadta el, és nem tette számára lehetővé, hogy a lízingszerződés felmondását követően az autóbust megvásárolja.

Sérelmezte, hogy a felperesi bizonyítási indítvány teljesítésének hiányában nem derült ki, hogy az alperesek között milyen alapon történtek a kompenzációk. A II. rendű alperes az indítványa ellenére sem csatolta a kompenzálás alapjául szolgáló dokumentumokat. Az elsőfokú bíróság az ítéletében nem fejtette ki azt, hogy bizonylatok és/vagy szerződések nélkül történt kompenzálások a II. rendű alperes kárfelelősségének megállapítására miért nem adnak alapot.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperest a pertárgyérték 5 %-ában meghatározott mértékű jogtanácsosi munkadíj viselésére történő kötelezését kérte.

Változatlanul állította, hogy szerződésszerűen teljesítette mindennemű, a felperessel szemben a lízingszerződésből fennálló kötelezettségét, azaz megvásárolta a gépjárművet és kifizette azt a szállítónak. A lízingbeadói teljesítés formáját, azaz a kifizetést a szállító, illetőleg az I. rendű alperes lenne jogosult vitatni, erre azonban nem került sor, figyelemmel arra, hogy minden teljesítés jogszerűen történt. Kiemelte, hogy a beszámításra mindenben a Ptk. rendelkezéseivel összhangban került sor.

A felperes és az I. rendű alperes között megállapodás jött létre a lízing tárgyát képező gépjármű kapcsán, annak rendelkezései a II. rendű alperesre nézve csak annyiban bírnak kötelező erővel, amennyiben azt a II. rendű alperes a felperes és a II. rendű alperes közötti lízingszerződés rendelkezései értelmében írásban elismeri.

Az Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) rendelkezései szerint amennyiben a teljesítés a szállítónak felróható okból késik és a lízingbe vevő már megkezdte a lízingdíj törlesztését, a lízingbe adó csak a lízingbe vevő egyetértésével jogosult a szállítási szerződéstől elállni. Mivel a II. rendű alperes ilyen elálláshoz nem járult hozzá, a felperes pedig 2008. október 28-tól nem fizetett lízingdíjakat, ezért az érvényesen létrejött lízingszerződés mellékletét képező ÁSZF X.2. pontja alapján a szerződést jogosult volt 2009. január 28-án azonnali hatállyal felmondani.

A felperes elállása a lízingszerződéstől jogszerűtlen és értelmezhetetlen volt. A felperes és az I. rendű alperes közötti jogviszonyból eredő késedelem, jogvita és bármely tény nem érintheti a lízingszerződés érvényességét.

A felperes az I. rendű alperessel megkötött és felbontott vállalkozási szerződés megszűnésének eredményeként a pénzügyi lízingszerződés nem szűnt meg, a lízingszerződéssel megnevezett szolgáltatások teljesítése nem vált lehetetlenné. A szerződéses célhoz kapcsolt szerződéses érdek múlása ugyanis nem jelenti egyúttal a polgári jogi lehetetlenülés jogi tényét is.

A II. rendű alperes a felperes és az I. rendű alperes közötti vállalkozási szerződésnek nem volt az alanya. E szerződés felbontásával járó következményt jelentő módon jogellenes magatartást nem tanúsított, a felperes károsodását nem idézte elő.

Mivel a lízingszerződés felmondásra került és a felperes a fizetési kötelezettségét határidőben nem teljesítette, ezért a felperes tartozása esedékessé vált.

A felperes a fellebbezését azzal egészítette ki, hogy amennyiben a II. rendű alperes vonatkozásában az általa megjelölt jogcím nem megfelelő, úgy az egységes bírói gyakorlatra hivatkozással kérte a helyes jogcím alapján a marasztalást.

Előadta továbbá, hogy a perbeli lízingszerződés alapján a II. rendű alperesnek nem egyösszegben kellett teljesítenie, hanem ütemezést kötöttek ki a felek, ezért álláspontja szerint a II. rendű alperes saját kockázatára teljesített, amikor fizetés előtt nem győződött meg arról, hogy az I. rendű alperes a vállalkozási szerződésben foglaltakat mennyiben teljesítette.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján, így kizárólag a II. rendű alperessel szemben az elsőfokú bíróság elutasító rendelkezése és a felperes által előterjesztett viszontkereset képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Az abból levont jogi következtetés alapján a felperes keresetét megalapozottan utasította el, a II. rendű alperes viszontkeresetének való helyt adás azonban csak részben alapos.

A felperes egyik fellebbezési petítuma az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a II. rendű alperes keresete szerinti marasztalása volt. Az elsőfokú bíróság a felperesnek a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 339. §-ára alapított kereseti igényét helyesen utasította el, az ezzel kapcsolatos elutasítási okok közül a felperes a fellebbezésében érdemben a kompenzációt kifogásolta.

A kártérítés elemeit, a jogellenes felróható magatartás, a kár bekövetkezte, valamint az előbbi kettő közötti ok-okozati összefüggés együttes meglétét a felperesnek a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján kellett volna bizonyítania a II. rendű alperes vonatkozásában.

A másodfokú bíróság a becsatolt lízingszerződésből megállapította, hogy abban semmilyen fizetési mód nincs meghatározva. A kompenzáció, azaz a beszámítás a II. rendű alperes által választott fizetési mód, amellyel az I. rendű alperesnek fizetett; sem készpénzfizetés, sem átutalás nem volt a lízingszerződésben kikötve, ezért a fizetési mód megválasztása a II. rendű alperes részéről nem valósít meg jogellenes, felróható magatartást a másodfokú bíróság álláspontja szerint. A jogellenes, felróható magatartás hiánya önmagában a kártérítés jogalapját kizárja, ezért a további elemek meglétének vizsgálata már szükségtelen.

A II. rendű alperes viszontkeresete a megszűnt lízingszerződés alapján - az elszámolást követően - még fennálló felperesi tartozás megfizetésére vonatkozott.

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény II. számú mellékletének 11. pontja határozza meg a pénzügyi lízing fogalmát. E szerint a pénzügyi lízing az a tevékenység, amelynek során a lízingbe adó - egyéb dolgok mellett - az ingó dolog tulajdonjogát a lízingbe vevő megbízása szerint abból a célból szerzi meg, hogy azt a lízingbe vevő határozott idejű használatába adja.

Jelen esetben a lízingszerződés a felperes mint lízingbe vevő, a II. rendű alperes mint lízingbe adó, továbbá a P. Kft. mint szállító között jött létre, bruttó 20.898.948,- Ft vételárért. Nem vitásan az itt meghatározott vételár tartalmazza a jármű átalakításának költségét, amelyre a felperes és az I. rendű alperes között ugyanezen a napon vállalkozási szerződés jött létre, az itt meghatározott vállalkozási díj fedezete a lízingszerződésben kikötött vételárrész volt. Mindez azt jelenti, hogy a felek olyan atipikus szerződést kötöttek, amelynek során a lízingszerződés részét képezte a vállalkozási szerződés is.

A II. rendű alperes az elsőfokú eljárásban maga erősítette meg mindezt akkor, amikor a 6/A/2 szám alatti beadványában a lízingszerződésben meghatározott vételárat úgy határozta meg, hogy az úgy épült föl, hogy 10.518.785,- Ft a gépjármű tényleges vételára, amit a szállítónak, azaz a P. Kft.-nek fizettek ki, míg 10.380.163,- Ft a gépjármű átalakításának a költsége, amit az I. rendű alperesnek fizettek ki. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért a II. rendű alperesnek a lízingszerződésben meghatározott fizetési kötelezettségét a vállalkozási szerződésnek megfelelően kellett volna teljesítenie, azaz figyelemmel kellett volna lennie a vállalkozási szerződésben rögzített és feltételekhez kötött kifizetésekre.

A vállalkozási szerződés szerint a megrendeléskor bruttó 3.760.800,- Ft foglalt kellett a felperesnek megfizetnie, amelynek megfizetésére a megrendeléskor sor került. A munkálatok megkezdésekor további bruttó 1.429.281,- Ft járt az I. rendű alperesnek, míg a kész gépkocsi átvételekor bruttó 5.190.081,- Ft. Ezzel szemben a II. rendű alperes a 6/A/2 sorszám alatt becsatolt előkészítő iratában maga nyilatkozott úgy, hogy 2008. június 20-án bankközi átutalással 957.363,- Ft-ot, míg beszámítással 6.487.000,- Ft-ot az I. rendű alperesnek 2008. június 20-án megfizetett. Nem vitásan a megrendelést követően az I. rendű alperes a munkálatokat megkezdte, így a bruttó 1.429.281,- Ft vállalkozási díj jár a részére. Az sem vitás, hogy az I. rendű alperes a gépjármű átalakítását a felperes többszöri

felszólítása és többszöri póthatáridő tűzését követően sem végezte el határidőre, ezért a vállalkozási szerződéstől a felperes elállt. Ennek következtében a gépkocsi átvételére sem került sor a felperes részéről, vagyis a bruttó 5.190.081,-Ft az I. rendű alperesnek nem járt volna.

Helyesen hivatkozott ezért a felperes a fellebbezés kiegészítésében arra, hogy a II. rendű alperes az 5.190.081,-Ft-ot saját kockázatára fizette ki az I. rendű alperesnek, mivel nem győződött meg arról, hogy a vállalkozási szerződés teljesítésére sor került-e, a gépkocsi átvétele a részéről mint lízingbe adó részéről megtörtént-e, mert csak ebben az esetben fizethette volna ki a vállalkozási díj utolsó részletét. Mivel a II. rendű alperes nem ennek megfelelően járt el, ezért a részéről tartozatlan fizetés történt, mert az I. rendű alperes a vállalkozási szerződésben foglalt kötelezettségének nem tett eleget.

A lízingszerződések sajátossága éppen az, hogy a lízingbe adó fizeti ki a teljes vételárat, a gépjármű vételárának kifizetésével az a lízingbe adó tulajdonába kerül és használatra a lízingbe vevő részére átadja. Ez mindaddig fennáll, amíg a lízingbe vevő a lízingdíj fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, mivel a lízingdíj teljes kifizetése után a lízingbe adónak az a kötelezettsége, hogy a lízingbe vevő részére a jármű tulajdonjogát átruházza. Mindez azt is jelenti, hogy a II. rendű alperesnek mint lízingbe adónak és egyben tulajdonosnak a vállalkozási szerződés teljesítésével kapcsolatban nagyobb a felelőssége. Körültekintő eljárása esetén nem került volna arra sor, hogy olyan munkáért fizet és várja el a felperestől a lízingdíj fizetését is, amelynek teljesítésére nem került sor. A II. rendű alperes azonban a felperessel kötött szerződést megszegte, ezért az így bekövetkezett kárért a Ptk. 318. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ptk. 339. §-a alapján felel.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a felperesnek a lízingdíj elszámolásából eredő fizetési kötelezettségét 5.190.081,- Ft-tal csökkentette.

A lízingszerződés megszűnését követően, nem vitásan a felperes 22.433.535,- Ft megfizetésére volt köteles az elszámolás alapján. Az elsőfokú eljárás alatt a II. rendű alperes értékesítette a lízingszerződés tárgyát képező gépjárművet, annak a vételárát 11.000.000,-Ft-ban határozta meg, és erre tekintettel a viszontkeresetét a 10. sorszámú előkészítő iratában leszállította 12.433.535,- Ft-ra, amely összeget a 11. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint változatlanul fenntartott.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy ezzel kapcsolatban a II. rendű alperes számítási hibát vétett, mivel a II. rendű alperes a másodfokú eljárásban is változatlanul fenntartotta, hogy 11.000.000,- Ft a gépjármű vételára, és ezzel az összeggel csökkentette a felperes 22.433.535,- Ft összegű fizetési kötelezettségét. A 22.433.535,- Ft-ból 11.000.000,- Ft levonásának eredményeként azonban nem 12.433.535,- Ft marad, hanem 11.433.535,- Ft.

A másodfokú bíróság ezt a számítási hibát korrigálva határozta meg a módosított marasztalás összegét, figyelembe véve a felperes javára további 1.000.000,- Ft-ot.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes által a II. rendű alperesnek fizetendő marasztalás összegét 6.243.454,- Ft-ra leszállította.

A felperes az első- és a másodfokú eljárásban összességében 15.197.226,- Ft összegben lett pervesztes, míg 6.190.081,- Ft-ban pernyertes, azaz a pervesztesség-pernyertesség aránya 70 %-30 %. Ezen arányokra figyelemmel kötelezte a másodfokú bíróság a felperest és a II. rendű alperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint perköltség megfizetésére. Mivel a II. rendű alperes nagyobb arányban lett pernyertes, ezért az ügyvédi munkadíj vonatkozásában csak a különbözet megfizetésére kötelezte a felperest; a jogtanácsosi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel, áfa nélküli összegben határozta meg a másodfokú bíróság. Az első- és a másodfokú eljárási illetéket a feleknek ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában kell megfizetniük, a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. év október hó 20. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő